

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
IM. JANA ŚNIADECKIEGO
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH

Program uchwalony w dniu 19 września 2019 r. przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną na podstawie art. 26 oraz art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.).

SPIS TREŚCI:

MISJA SZKOŁY.....	3
WIZJA SZKOŁY	3
MODEL ABSOLWENTA	4
WARTOŚCI WYBRANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ	4
CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO	5
ZADANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POSZCZEGÓLNYCH CELÓW PROGRAMU W OBSZARZE WYCHOWAWCZYM:	6
ZADANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POSZCZEGÓLNYCH CELÓW PROGRAMU W OBSZARZE PROFILAKTYCZNYM.	12
WZMACNIANIE CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH – PROFILAKTYKA PIERWSZORZĘDOWA.....	16
OSŁABIANIE CZYNNIKÓW RYZYKA – PROFILAKTYKA DRUGORZĘDOWA.....	18
OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ ZADAŃ PROFILAKTYCZNYCH.....	18
OCZEKIWANE EFEKTY - UCZNIOWIE.....	20
OCZEKIWANE EFEKTY - NAUCZYCIELE.....	23
OCZEKIWANE EFEKTY - RODZICE	24
EWALUACJA	25

MISJA SZKOŁY

Twój sukces jest naszym celem.

WIZJA SZKOŁY

Nie dla szkoły, lecz dla życia się uczymy.

Wizję szkoły opieramy na założeniach:

- Tworzenia życzliwej i bezpiecznej atmosfery, opartej na wzajemnym szacunku, akceptacji i współdziałaniu całej społeczności szkolnej.
- Wyposażania uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia, pracy zawodowej oraz prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.
- Propozycji bogatej i ciekawej oferty edukacyjnej, stwarzającej każdemu uczniowi warunki do wszechstronnego rozwoju na miarę jego indywidualnych możliwości.
- Wykorzystania nowoczesnych i efektywnych metod nauczania.
- Stworzenia warunków do odkrywania i rozwijania zdolności.
- Pomocy w nauce i skutecznego rozwiązywania problemów.
- Zachęcania do wykorzystania zdobytej wiedzy w realizacji planów osobistego rozwoju.
- Rozbudzania u uczniów ciekawości otaczającego świata.
- Uczenia postaw patriotycznych i szacunku dla tradycji oraz historii Polski.
- Promowania zdrowego stylu życia i wspierania rodziców w procesie wychowawczym.
- Aktywnego uczestnictwa rodziców w życiu szkoły.
- Współpracy ze środowiskiem lokalnym.

MODEL ABSOLWENTA

Absolwent I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Śniadeckiego w Siemianowicach Śląskich:

- Jest dobrze wykształcony w dziedzinach zarówno humanistycznych, jak i ścisłych.
- Jest przygotowany do podjęcia studiów wyższych.
- Potrafi określić własną ścieżkę zawodową.
- Rozważnie oraz samodzielnie podejmuje decyzje i ponosi za nie odpowiedzialność.
- Kreatywnie dąży do samorealizacji, wierzy w siebie i w swoje możliwości.
- Aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym.
- Tworzy własną filozofię życia w oparciu o system uniwersalnych wartości.
- Promuje zdrowy styl życia, dba o higienę fizyczną i psychiczną.
- Efektywnie posługuje się nowoczesnymi metodami zdobywania wiedzy i umiejętności.
- Korzysta na co dzień z nowych technologii.
- Rozwiązuje problemy w sposób twórczy.
- Prezentuje wysoki poziom kultury osobistej.
- Jest otwarty, życzliwy i tolerancyjny, niesie pomoc potrzebującym.

WARTOŚCI WYBRANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

- Rodzina.
- Bezpieczeństwo
- Miłość.
- Przyjaźń.
- Patriotyzm.
- Uczciwość.
- Odpowiedzialność.
- Tolerancja.
- Rzetelność.
- Prawda.
- Zdrowie.

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

W obszarze wychowania:

1. Rozwój ucznia ukierunkowany na przygotowanie do aktywnej i odpowiedzialnej obecności w życiu.
2. Kształtowanie postaw patriotycznych, rozwijanie tożsamości narodowej, pielęgnowanie polskiej tradycji, osiągnięć nauki i kultury.
3. Poszerzanie i pogłębianie znajomości kontekstów kultury europejskiej i światowej, promowanie wartości uniwersalnych.
4. Kształtowanie umiejętności dojrzałego i świadomego podejmowania decyzji, dokonywania wyborów społecznych; zdobywanie doświadczeń związanych z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej. Integracja zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej; współpraca z rodziną ucznia.
5. Kształtowanie i promowanie postawy samodzielności, samostanowienia i świadomości prawnej.
6. Opieka wychowawcza uwzględniająca potrzeby uczniów w trudnych sytuacjach życiowych oraz o specyficznych potrzebach edukacyjnych.
7. Promowanie zdrowego stylu życia.
8. Wyposażenie uczniów w umiejętności samodzielnego zdobywania oraz krytycznego selekcjonowania wiedzy i posługiwania się nią, świadomego korzystania ze współczesnych środków przekazu, rozwijania zainteresowań i uzdolnień.
9. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.

W obszarze profilaktyki:

1. Promocja zdrowia i zapobieganie zachowaniu ryzykownemu związanemu z niezdrowym stylem życia.
2. Uświadamianie uczniom niebezpieczeństw związanych z zachowaniem ryzykownym.
3. Identyfikowanie i osłabianie czynników ryzyka.

4. Przeciwdziałanie przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy psychicznej, a także cyberprzemocy.
5. Zapobieganie uzależnieniom.
6. Diagnozowanie nowych zagrożeń – także w przestrzeni wirtualnej.
7. Przygotowanie do konstruktywnego radzenia sobie z wymogami współczesnego świata.

ZADANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POSZCZEGÓLNYCH CELÓW PROGRAMU W OBSZARZE WYCHOWAWCZYM:

Rozwój ucznia ukierunkowany na przygotowanie do aktywnej i odpowiedzialnej obecności w życiu. Kształtowanie postaw uczciwości, sumienności i pracowitości.

- Zapoznanie uczniów ze statutem, z regulaminami i procedurami obowiązującymi w szkole.
- Konsekwentne i spójne przestrzeganie regulaminu w zakresie frekwencji, obowiązków i praw ucznia, omawianie z uczniami zagadnień dotyczących kultury osobistej, kultury języka.
- Zapoznanie uczniów i ich rodziców z wewnętrznym ocenianiem i przestrzeganie go w toku nauki szkolnej.
- Realizowanie przez uczniów projektów edukacyjnych i społecznych, włączanie w akcje na rzecz innych i środowiska.
- Budowanie przyjaznego klimatu w klasie i w całej szkole.
- Realizacja przyjętych w programie wartości i norm społecznych.
- Premiowanie dojrzałych i świadomych decyzji, wsparcie w dokonywaniu wyborów uwzględniających ich konsekwencje dla ucznia i jego otoczenia.
- Edukacja w zakresie korzystania ze współczesnych środków przekazu, selekcji informacji, umiejętności ich przetwarzania i zastosowania.

- Organizowanie pomocy koleżeńskiej i pomocy ze strony nauczycieli dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i/lub mających problemy z nauką.
- Zachęcanie uczniów do udziału w olimpiadach, konkursach przedmiotowych, sportowych oraz przeglądach, festiwalach itp.
- Zachęcanie uczniów do dbania o swój rozwój fizyczny i właściwą kondycję przez promowanie aktywnych form wypoczynku, w tym udział uczniów w dodatkowych zajęciach sportowych.
- Promowanie zdrowego stylu życia – zdrowe odżywianie, radzenie sobie ze stresem, walka z używkami itp.
- Nagradzanie za wysokie wyniki w nauce i za osiągnięcia sportowe oraz artystyczne (np. w formie programów stypendialnych i listów pochwalnych dla uczniów i ich rodziców).
- Prezentacja na forum szkoły sukcesów uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, osiągnięć sportowych i artystycznych; prezentacja pozaszkolnych osiągnięć uczniów.

Wyrabianie postaw patriotycznych, rozwijanie tożsamości narodowej, pielęgnowanie tradycji narodowych i lokalnych, osiągnięć polskiej nauki i kultury.

- Organizowanie imprez upamiętniających rocznice wydarzeń historycznych, prezentowanie polskich osiągnięć technicznych i naukowych, informowanie o aktualnych wydarzeniach kulturalnych.
- Obchody świąt narodowych.
- Kultywowanie znajomości historii i tradycji szkoły, oddawanie honorów sztandarowi szkolnemu.
- Włączanie emerytowanych pracowników oraz absolwentów szkoły w jej bieżącą działalność (np. poprzez zaproszenia do udziału w uroczystościach szkolnych).
- Przygotowywanie informacji o lokalnych wydarzeniach kulturalnych, nowościach wydawniczych, teatralnych, filmowych oraz udział w imprezach kulturalnych

(m.in. zajęcia w muzeach, wystawy, imprezy okolicznościowe, przedstawienia teatralne, koncerty).

- Odwiedzanie i organizowanie wycieczek/lekcji tematycznych w miejscach pamięci narodowej.
- Współpraca z instytucjami i partnerami zewnętrznymi.

Promowanie wartości uniwersalnych. Kształtowanie postawy otwartości wobec odmienności kulturowej.

- Podkreślanie przynależności Polski do wspólnoty krajów europejskich, kształtowanie europejskiej tożsamości młodzieży.
- Organizowanie wycieczek zagranicznych uwzględniających edukację w zakresie historii, kultury i obyczaju odwiedzanych miejsc.
- Organizowanie imprez (oraz udział w imprezach zewnętrznych) poświęconych poznawaniu innych krajów i kultur.
- Działania wspierające wobec osób reprezentujących odmienności etniczne, kulturowe, religijne, inne.

Kształtowanie umiejętności dojrzałego i świadomego podejmowania decyzji, dokonywania wyborów społecznych. Integracja zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej; współpraca z rodziną ucznia.

- Organizacja zajęć integracyjnych, rajdów, wycieczek, zwłaszcza dla klas pierwszych.
- Organizacja imprez szkolnych i klasowych.
- Realizacja projektów edukacyjnych i społecznych.
- Współorganizacja akcji Samorządu Uczniowskiego, imprezy sportowe.
- Organizacja spotkań klasowych i ogólnoszkolnych z okazji świąt państwowych.
- Wspieranie pomocy koleżeńskiej.

Kształtowanie i promowanie postawy samodzielności i świadomości prawnej.

- Organizowanie zajęć rozwijających u uczniów umiejętności samodzielnego działania.
- Współpraca z samorządami klasowymi.
- Zaangażowanie w prace Samorządu Uczniowskiego szkoły.
- Przygotowanie uczniów do wyborów samorządów klasowych i samorządu szkolnego.
- Udział uczniów w prawyborach.
- Stworzenie uczniom warunków do wyrażania opinii dotyczących regulaminu szkolnego, zmian w Statucie, programie wychowawczo-profilaktycznym.
- Stworzenie systemu wdrażania wniosków uczniów dotyczących propozycji funkcjonowania szkoły.
- Współorganizowanie dni otwartych dla kandydatów i ich rodziców.
- Organizacja działalności kulturalnej, rozrywkowej i sportowej.
- Promowanie postawy gotowości do poznawania prawa, szacunku wobec niego i przestrzegania go.
- Edukacja w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem kwestii posiadania/używania środków zmieniających świadomość, niszczenia mienia i innych spraw wynikających z bieżących problemów młodzieży.
- Edukacja prawna dotycząca zjawisk ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją; analiza i ocena zagrożenia przestępstwami takimi jak handel ludźmi i prostytutka (nieletnich).
- Edukacja w zakresie podstaw prawa autorskiego z uwzględnieniem aktywności młodzieży w Internecie.
- Edukacja w zakresie bezpiecznego korzystania z urządzeń mających dostęp do Internetu oraz portali społecznościowych. Kształtowanie postawy świadomego i odpowiedzialnego użytkownika Internetu.

Opieka wychowawcza nad uczniami uwzględniająca potrzeby uczniów znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych oraz tych ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi.

- Analiza sytuacji materialnej i rodzinnej uczniów.
- Analiza orzeczeń i opinii pedagogicznych, psychologicznych oraz dokumentacji lekarskiej.
- Pomoc psychologiczna i dydaktyczna, wyrównywanie szans edukacyjnych, współpraca szkoły z kuratorami uczniów, sądem rodzinnym i nieletnich, Strażą Miejską i innymi.
- Zebrania z rodzicami uczniów – omawianie spraw klasowych, dni otwarte.
- Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, mediacje.
- Ankiety dotyczące pracy szkoły.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych i obciążonych problemami zdrowotnymi.
- Integracja ze środowiskiem lokalnym.
- Orientacja zawodowa.

Promowanie zdrowego stylu życia.

- Spotkania Rady Pedagogicznej: rozpoznawanie zagrożeń dotyczących możliwości wystąpienia zaburzeń psychoemocjonalnych u poszczególnych uczniów, opracowanie form pomocy.
- Szczególne wspieranie projektów profilaktycznych realizowanych przez młodzież.
- Reagowanie w sytuacjach kryzysowych, np. przemoc rówieśnicza, przemoc w rodzinie.
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, elementy edukacji medialnej.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

- Wykorzystywanie dostępnych w bibliotece pozycji literatury fachowej, filmów i innych pomocy dydaktycznych.
- Zajęcia wychowania do życia w rodzinie.
- Promocja zasad bezpiecznego wypoczynku.
- Promocja zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy.
- Udział w zajęciach proponowanych przez wyższe uczelnie.
- Kształtowanie umiejętności zaspokajanie swoich potrzeb z poszanowaniem granic własnych i innych osób.

Wyposażenie uczniów w umiejętności samodzielnego zdobywania oraz krytycznego selekcionowania wiedzy i posługiwania się nią, świadomego korzystania ze współczesnych środków przekazu, rozwijania zainteresowań i uzdolnień.

- Zachęcanie uczniów do samodzielnego zdobywania informacji i kształtowanie umiejętności oceny ich wiarygodności oraz selekcionowania w trakcie edukacji przedmiotowej.
- Edukacja medialna – kształtowanie postawy świadomego odbioru i odpowiedzialnego wykorzystania informacji dostępnych za pomocą mediów.
- Promowanie wśród uczniów i rodziców korzystania z zasobów biblioteki szkolnej, lekcje biblioteczne oraz konkursy czytelnicze i literackie.
- Działalność kół zainteresowań i kół przedmiotowych.

Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.

- Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów w zakresie doradztwa zawodowego.
- Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz doradztwa zawodowego.
- Prowadzenie zajęć związanych ze zdobywaniem wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznawania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim

rządzących, rynku edukacyjnego, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjnej i zawodowej.

- Orientacja zawodowa.
- Zapoznanie z ofertą edukacyjną uczelni wyższych.
- Współpraca z rodzicami i nauczycielami w realizacji powyższych zadań.

ZADANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POSZCZEGÓLNYCH CELÓW PROGRAMU W OBSZARZE PROFILAKTYCZNYM.

DZIAŁANIA PROFILATYCZNE SKIEROWANE DO MŁODZIEŻY.

DZIAŁANIA O CHARAKTERZE OGÓLNYM:

- Zapoznanie uczniów z zasadami i procedurami obowiązującymi w szkole.
- Tworzenie bezpiecznego środowiska wychowawczego szkoły – wzajemne życzliwe i podmiotowe traktowanie, stanowienie i egzekwowanie jasnych norm współżycia społeczności szkolnej.
- Propagowanie zdrowego stylu życia – włączanie treści związanych z profilaktyką uzależnień i zaburzeń psychicznych w proces wychowawczy i dydaktyczny, projekty o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, zachęcanie młodzieży do zachowania równowagi między aktywnością intelektualną i fizyczną, stwarzanie okazji dla rozwoju w obu tych obszarach.
- Rozpoznawanie zachowania ryzykownego – współpraca między dyrekcją, nauczycielami, wychowawcami i zespołem opieki psychologiczno-pedagogicznej we wczesnym rozpoznawaniu problemów młodzieży, zachęcanie jej do korzystania z pomocy specjalistów.
- Diagnozowanie potrzeb materialnych – gromadzenie i rozpowszechnianie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy materialnej, przyjmowanie wniosków o stypendia i zapomogi.

WSPIERANIE ROZWOJU:

- Wprowadzanie problematyki samoświadomości i umiejętności konstruktywnego regulowania emocji;
- Uczucie umiejętności zapobiegania nadmiernemu stresowi oraz konstruktywnych metod radzenia sobie z nim;
- Podnoszenie umiejętności kształtowania poczucia własnej wartości;
- Kierowanie uwagi młodzieży na konieczność zachowania zdrowego stylu życia.

KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWEJ POSTAWY ŻYCIOWEJ:

- Stwarzanie okazji i zachęcanie do refleksji nad problematyką wyboru stylu życia.
- Praca nad świadomym wyborem realizowanych wartości.
- Umożliwianie młodym ludziom podejmowania decyzji i ponoszenia ich konsekwencji.
- Prezentacja alternatywnych wzorców osobowych i wzorców postępowania zgodnych z promowanymi przez szkołę wartościami.

KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI WSPÓŁŻYCIA Z LUDŹMI:

- Motywowanie do nawiązywania i rozwijania bliskich więzi rówieśniczych;
- Kształtowanie postawy tolerancji wobec inności.
- Uczucie zachowywania równowagi między rywalizacją a współpracą.
- Doskonalenie umiejętności odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z mediów elektronicznych.
- Rozwijanie świadomości znaczenia własnego zachowania w przestrzeni wirtualnej oraz zagrożeń z nim związanych;
- Przeciwdziałanie przemocy interpersonalnej, szczególnie przemocy psychicznej.

DZIAŁANIA ALTERNATYWNE:

- Praca w organizacjach działających w szkole.
- Zajęcia sportowe.
- Zajęcia pozalekcyjne.
- Udział w organizacji imprez szkolnych.
- Udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.
- Udział w wolontariacie.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO RODZICÓW

INFORMOWANIE RODZICÓW O PRACACH SZKOŁY.

- Zapoznanie rodziców z dokumentacją określającą funkcjonowanie szkoły.
- Organizacja imprez, uroczystości i dni otwartych szkoły.
- Organizacja zebrań i konsultacji.
- Prowadzenie strony internetowej szkoły.

INFORMOWANIE RODZICÓW O FUNKCJONOWANIU DZIECKA W SZKOLE

- Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu uczniów podczas zebrań, konsultacji i poprzez dziennik elektroniczny.
- Indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą.
- Indywidualne spotkania rodziców z pedagogiem i psychologiem.
- Indywidualne rozmowy rodziców z dyrektorem szkoły.

WSPIERANIE RODZICÓW

- Spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką i rozwojem młodzieży.
- Spotkania z pedagogami, psychologami.
- Pomoc we wstępnej diagnozie problemów ucznia i jego rodziny.

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI.

ORGANIZOWANIE WĘWNĄTRZSZKOLNEGO DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły.
- Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą.

PROPAGOWANIE LITERATURY DOTYCZĄCEJ PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

- Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień.
- Współpraca ze specjalistami (w szkole i poza nią) w zakresie diagnozowania problemów uczniów i wspierania ich w rozwoju.
- Spotkania indywidualne i zebrania zespołów uczących poświęcone sprawom konkretnych uczniów.

WZMACNIANIE CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH – PROFILAKTYKA PIERWSZORZĘDOWA

ROZWIJANIE WIĘZI RODZINNYCH

- Organizacja wspólnych spotkań z rodzicami i uczniami.
- Systematyczne zebrania i dni otwarte dla rodziców, informowanie ich o postępach i postawie ich dzieci.
- Włączanie rodziców do organizacji imprez szkolnych, prac na rzecz szkoły.
- Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy relacji między rodzicami a dorastającymi dziećmi.
- Organizowane dla rodziców spotkania ze specjalistami.

ROZWIJANIE ZAINTERESOWAŃ EDUKACJĄ I ROZWOJEM OSOBISTYM

- Zachęcanie młodzieży do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, sportowych oraz artystycznych.
- Nagradzanie i eksponowanie uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce, olimpiadach i konkursach.
- Działalność kół przedmiotowych i kół zainteresowań.
- Oceny celujące dla uczniów biorących udział w olimpiadach i konkursach.
- Doradztwo zawodowe.
- Spotkania z absolwentami szkoły, studentami.
- Wnioski o stypendia i nagrody rzeczowe Prezydenta Miasta, Prezesa Rady Ministrów.

PODNOSZENIE POZIOMU SAMOWIEDZY I SAMOAKCEPTACJI MŁODZIEŻY

- Zachęcanie młodzieży do refleksji na temat motywacji i własnego zachowania.
- Funkcjonowanie spójnego i czytelnego systemu norm i zasad oraz egzekwowanie ich przestrzegania.
- Nagradzanie zachowania służącego wszechstronnemu rozwojowi jednostki.
- Wykorzystywanie sytuacji oceny do wzmocnienia mocnych stron ocenianego ucznia.
- System ocen z zachowania uwzględniający samoocenę uczniów.

ŚWIADOMOŚĆ I POSZANOWANIE NORM I WARTOŚCI

- Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Programem wychowawczo-profilaktycznym.
- Stwarzanie okazji do podejmowania prób realizacji własnych potrzeb w zgodzie z normami społecznymi i zachęcanie do refleksji na ten temat.
- Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy praw dziecka, ucznia, człowieka.
- Wyróżnianie uczniów za pracę na rzecz innych.

ROZWIJANIE POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO GRUP SPOŁECZNYCH

- Działalność Samorządu Uczniowskiego.
- Nagradzanie uczniów pracujących społecznie.
- Praca w wolontariacie.
- Propagowanie zajęć alternatywnych.
- Udział w projektach klasowych i szkolnych.

OSŁABIANIE CZYNNIKÓW RYZYKA – PROFILAKTYKA DRUGORZĘDOWA

- Diagnoza pozwalająca określić stopień zagrożenia oraz rodzaje problemów psychologicznych, rodzinnych, szkolnych, rówieśniczych.
- Czynniki ryzyka wymagające przeprowadzenia ww. diagnozy: problemy zdrowotne, trudności adaptacyjne, zaburzenia zachowania, absencja, trudności emocjonalne, samookaleczenia, próby samobójcze, spadek wyników nauczania, problemy rodzinne, przemoc fizyczna i psychiczna, używki.
- Formy działań w ramach profilaktyki drugorzędowej: diagnozowanie obszarów ryzyka i osób szczególnie narażonych na zjawiska zagrażające zdrowiu; tworzenie strategii interwencyjnych – pomocy w identyfikacji problemów i wypracowywaniu dla nich rozwiązań systemowych, zachęcanie do udziału w zajęciach alternatywnych (patrz wyżej), przeprowadzanie interwencji kryzysowych – zapobieganie pogłębianiu się kryzysów i narastaniu zagrożeń.
- Działania: pedagog i psycholog szkolny (indywidualne rozmowy, współpraca z rodziną i z wychowawcą klasy, kierowane do specjalistycznych poradni), nauczyciel-wychowawca i/lub nauczyciel przedmiotu, dyrektor, grupa rówieśnicza (pomoc w nauce, wsparcie itp.), specjaliści (pracownicy instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny): poradnie psychologiczno-pedagogiczna, poradnie zdrowia psychicznego, poradnie uzależnień.

OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ ZADAŃ PROFILAKTYCZNYCH

DYREKTOR: dba o spójność profilaktyki i wychowania, umacnia pozytywne relacje interpersonalne i dobrą atmosferę w szkole, premiuje doskonalących się nauczycieli, zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych, włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego, wspiera

finansowo i realizuje działania profilaktyczne w swojej szkole, koordynuje i monitoruje przebieg realizacji planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

PEDAGOG I PSYCHOLOG SZKOLNY: diagnozują problemy wychowawcze szkoły, wspierają wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych, propagują treści i programy profilaktyczne, pełnią indywidualną opiekę pedagogiczną i psychologiczną nad uczniami potrzebującymi takiej opieki, wspierają dyrektora szkoły w organizowaniu działań profilaktycznych, odpowiadają za pedagogizację rodziców, rozpoznają potrzeby ekonomiczne uczniów, systematycznie doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyki, współpracują z instytucjami takimi jak: PPP, Policja, SANEPiD, MOPS, placówki leczenia uzależnień, poradnie zdrowia psychicznego itp.

NAUCZYCIELE I WYCHOWAWCY: promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu, utrzymują osobowe relacje z uczniami poprzez indywidualne rozmowy i konsultacje, współpracują z pedagogiem i psychologiem szkolnym, współpracują z gronem pedagogicznym oraz z pozostałymi pracownikami szkoły, dostrzegają indywidualność ucznia, indywidualizują oddziaływania, kształtują pozytywne relacje z rodzicami, zachęcają ich do współpracy, realizują program wychowawczo-profilaktyczny, doskonalą się zawodowo.

RODZICE: mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka, aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania wychowawczo - profilaktyczne i opiekuńcze, zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im, współdziałają ze szkołą w zakresie wspierania dziecka także poprzez zmianę własnych wzorców zachowania, stanowią wzór osobowy dla dziecka, dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

FORMY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW MŁODZIEŻY

/Szkoła współpracuje z rodzicami w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych/

Zbiorowe formy współpracy – spotkania, tzw. wywiadówki (dotyczą przekazania informacji o osiągnięciach uczniów w nauce i zachowaniu) oraz spotkania poświęcone pedagogizacji

rodziców (dotyczące problemów wychowania i profilaktyki), a także spotkania rodziców z dyrektorem szkoły.

Indywidualne formy współpracy (stanowią uzupełnienie i wzbogacają kontakty zbiorowe) – konsultacje rodziców z wychowawcą, nauczycielem przedmiotu, pedagogiem, dyrektorem, korespondencja (za pomocą listów i pism informujących), rozmowy telefoniczne.

OCZEKIWANE EFEKTY - UCZNIOWIE

W OBSZARZE WYCHOWAWCZYM:

Uczniowie znają:

- statut, regulaminy – szkoły, wycieczek, biblioteki, inne wymagania np. dotyczące codziennego i galowego stroju szkolnego,
- obowiązki i prawa ucznia,
- reguły kultury osobistej i kultury języka obowiązujące na terenie szkoły,
- zasady oceniania w liceum,
- istotę i cel uczestniczenia w projektach edukacyjnych i społecznych, klasowych, pracy wolontariusza.

Uczniowie biorą aktywny udział w:

- budowaniu przyjaznej atmosfery w klasie i w szkole,
- realizacji przyjętych w programie wartości i norm społecznych (uczciwość, sumienność, odpowiedzialność, pracowitość itd.),
- działaniach pomocowych skierowanych wobec uczniów będących w trudnej sytuacji życiowej i/lub mających problemy z nauką,
- olimpiadach i konkursach przedmiotowych, sportowych, festiwalach itp.

Uczniowie potrafią:

- Racjonalnie korzystać ze współczesnych środków przekazu.
- dokonywać selekcji informacji, przetwarzać i stosować je w zgodzie z promowanymi przez program wartościami.
- podejmować dojrzałe i świadome decyzje i przewidywać ich konsekwencje.
- dbać o swoją kondycję psychofizyczną.

W OBSZARZE PROFILAKTYCZNYM:

Uczniowie mają wiedzę o:

- problematyce uzależnień,
- wpływie środków odurzających na różne formy aktywności człowieka (nauka, praca, sport),
- związkach między stanem nietrzeźwości a innymi zagrożeniami dla zdrowia,
- szczególnym niebezpieczeństwie łączenia środków chemicznych, leków i alkoholu,
- skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych posiadania i używania środków odurzających,
- alternatywnych możliwościach spędzania czasu wolnego i redukcji napięcia emocjonalnego,
- zagrożeniach związanych z Internetem,
- aktach prawnych regulujących życie szkoły.

ZMIANY W POSTAWACH I ZACHOWANIU. UCZEŃ:

- utrzymuje równowagę między dyscypliną a wypoczynkiem,
- rozumie i akceptuje wagę życia uczuciowego, potrafi nazywać i wyrażać uczucia,

- znajduje równowagę między potrzebami osobistymi a interpersonalnymi, jest w dobrej relacji ze sobą i z innymi ludźmi,
- potrafi korzystać ze wsparcia i udzielać go,
- rozumie istotę presji otoczenia i stara się jej przeciwstawić,
- posiada prawidłową motywację do pokonywania trudności,
- zna zasady dobrej komunikacji,
- rozumie, czym jest stres i zna konstruktywne sposoby radzenia sobie z nim,
- poszerza paletę znanych i wykorzystywanych sposobów rozwiązywania konfliktów i osiągania kompromisu,
- rozumie istotę asertywności,
- przyjął prawidłową postawę wobec używania środków odurzających,
- potrafi racjonalnie korzystać z Internetu,
- ma świadomość zagrożeń związanych z Internetem i zna swoje prawa jako jego użytkownik.

AKTYWNOŚĆ ALTERNATYWNA UCZNIÓW. UCZEŃ:

- włącza się do realizacji programów profilaktycznych,
- angażuje się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej,
- uczestniczy w formach aktywności wykluczających używanie środków odurzających,
- pełni funkcje społeczne w szkole,
- podejmuje działania jako wolontariusz lub włącza się w akcje wolontariatu.

OCZEKIWANE EFEKTY - NAUCZYCIELE

W OBSZARZE WYCHOWAWCZYM:

- Wspierają rozwój ucznia jako jednostki aktywnej i odpowiedzialnej. Kształtują w uczniach postawy uczciwości, sumienności, pracowitości itd.
- Organizują aktywności sprzyjające wyrabianiu postaw patriotycznych, pogłębianiu tożsamości narodowej, krzewieniu tradycji, znajomości osiągnięć polskiej kultury i nauki.
- Promują postawę szacunku wobec wartości uniwersalnych, wobec zjawisk kultury europejskiej i światowej wraz z jej różnorodnością, wzmacniają postawę otwartości na odmienność kulturową.
- Wspierają uczniów w podejmowaniu świadomych i dojrzałych decyzji, dokonywaniu wyborów istotnych dla życia społecznego; stymulują procesy integracji zespołów klasowych i społeczności szkolnej jako całości; współpracują z rodzinami uczniów.
- Kształtują postawę samodzielności i samostanowienia, m.in. poprzez poszerzanie świadomości prawnej.
- Otaczają opieką wychowawczą uczniów znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych i posiadających specyficzne potrzeby edukacyjne.
- Promują zdrowy styl życia poprzez udział w przedsięwzięciach profilaktycznych i reakcje adekwatne wobec pojawiających się zagrożeń.
- Stwarzają sytuacje sprzyjające kształtowaniu u uczniów umiejętności krytycznego podejścia do zdobywanych informacji oraz odpowiedzialnego posługiwania się nimi; organizują aktywności wspierające aspiracje poznawcze uczniów (czytelnictwo, konkursy, koła zainteresowań itp.).

W OBSZARZE PROFILAKTYCZNYM :

- Dostarczają wiedzy związanej z problematyką uzależnień (wykłady, prelekcje, projekty itp.).
- Dostarczają wiedzy o alternatywnych możliwościach spędzania czasu wolnego i redukcji napięcia emocjonalnego.
- Zapoznają uczniów z aktami prawnymi regulującymi życie szkoły.
- Stymulują pozytywne zmiany postaw i poszerzenie umiejętności sprzyjających zdrowiu i ogólnemu dobrostanowi ucznia.
- Promują, organizują, współprowadzą i/lub prowadzą zajęcia psychoedukacyjne (np. na temat radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, asertywności itp.).
- Wspierają uczniów w poszukiwaniach alternatywnych sposobów spędzania czasu (udziału w życiu społecznym, wolontariacie itp.).
- Rozpoznają sytuacje zagrożenia dla zdrowia psychofizycznego uczniów i adekwatnie na nie reagują, współpracując ze specjalistami zatrudnionymi w szkole oraz instytucjami i organizacjami zewnętrznymi.

OCZEKIWANE EFEKTY - RODZICE

- Rodzice znają i akceptują cele i zadania programu wychowawczo-profilaktycznego.
- Posiadają wiedzę o współczesnych zagrożeniach zdrowotnych.
- Potrafią rozpoznać u swojego dziecka zachowania zagrażające jego zdrowiu.
- Potrafią adekwatnie zareagować na sytuacje związane z ryzykiem utraty zdrowia przez dziecko.
- Rodzice mają orientację co do stosowanych w realizacji programu metod i akceptują je.
- Rodzice znają efekty programu, zaznajamiani są z efektami procedur ewaluacji.

EWALUACJA

Cel ogólny ewaluacji:

Podniesienie efektywności działań programu wychowawczo-profilaktycznego.

Cel szczegółowy:

Wprowadzenie zmian do kolejnych edycji działań na podstawie wniosków z ewaluacji.

Sposoby ewaluacji:

- Analiza dokumentacji.
- Prowadzenie ewaluacji wewnętrznej.
- Analiza pracy pedagoga i psychologa szkolnego.
- Analiza ankiet i kwestionariuszy dla rodziców, uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.
- Obserwacje i spostrzeżenia zbierane w bieżącej pracy szkolnej.